

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 2Cdo/68/2020
Identifikačné číslo spisu: 1217216544
Dátum vydania rozhodnutia: 29.06.2021
Meno a priezvisko: JUDr. Viera Petříková
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2021:1217216544.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobcu O. Q., bývajúceho v L., zastúpeného JUDr. Pavlom Gráčikom, advokátom, so sídlom v Nitre, Farská 40, proti žalovanej SPP - distribúcia, a. s., so sídlom v Bratislave, Mlynské nivy 44/b, IČO: 35 910 739, zastúpenej advokátskou kanceláriou BOOM & SMART Slovakia, so sídlom v Banskej Bystrici, Dolná 370/6A, o zaplatenie 87.551,23 eur s príslušenstvom, vedenom na Okresnom súde Bratislava II pod sp. zn. 7C/48/2017, o dovolaní žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave zo 17. septembra 2019 sp. zn. 5Co/166/2019, takto

rozhodol:

Dovolanie o d m i e t a .

Žalovanej priznáva nárok na náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

1. Žalobca sa žalobou podanou na Okresnom súde Bratislava II (ďalej aj ako „súd prvej inštancie“) domáhal zaplatenia 87.551,23 eur s príslušenstvom - 5 %-ným úrokom z omeškania ročne od 1. augusta 2017 do zaplatenia. Dôvodil tým, že je vlastníkom stavebných pozemkov v meste L., kat. úz. X., vedených na LV č. XXXX, ako parc. č. 4767/14 o výmere 17815 m², parc. č. 4767/17 o výmere 2134 m², parc. č. 4767/19 o výmere 2656 m², parc. č. 4767/20 o výmere 1466 m², parc. č. 4767/71 o výmere 296 m² a parc. č. 4767/75 o výmere 645 m². Žalovaná užíva predmetné pozemky tým, že je na nich umiestnené zariadenie slúžiace na protikoróziu ochranu, preto mal za to, že má nárok na náhradu za takéto užívanie.

2. Súd prvej inštancie rozsudkom z 30. januára 2019 č. k. 7C/48/2017-239 žalobu žalobcu zamietol a žalovanej náhradu trov konania nepriznal. Svoje rozhodnutie odôvodnil tým, že predmetné zariadenie bolo na pozemkoch žalobcu vybudované v prvej polovici roku 1998 (v tom čase ešte nebol vlastníkom pozemkov žalobca), teda ešte za účinnosti zák. č. 67/1960 Zb. a zák. č. 79/1957 Zb. Konštatoval, že oprávnenie plynárenských podnikov umiestňovať na cudzích pozemkoch plynárenské zariadenia, ako aj ochranné pásma plynárenských zariadení vyplývajú zo zák. č. 67/1960 Zb., avšak pokiaľ ide o úpravu vecných bremien a o náhradu škody odkazoval tento zákon na úpravu obsiahnutú v zák. č. 79/1957 Zb. o výrobe, rozvoje a spotrebe elektriny (ďalej len ako „zákon č. 79/1957 Zb.“). Podľa § 22 ods. 1 tohto zákona energetickým podnikom prislúcha oprávnenie stavať a prevádzkať na cudzích nehnuteľnostiach v

rozsahu vyplývajúcom z povolenej stavby elektrické vedenie, ako i malé stanice do rozlohy 30 m², s príslušenstvom (ďalej len „vedenie“), najmä zriaďovať na nehnuteľnostiach podperné body, prepnúť nehnuteľnosti vodičmi a umiestňovať v nich vedenie; vstupovať a vchádzať s vozidlami pri stavbe, prevádzke, opravách, zmenách alebo pri odstraňovaní vedenia na príchodové a príchodové cudzie nehnuteľnosti, ktoré sú vedením priamo dotknuté a odstraňovať a okliesňovať stromovie prekážajúce vedeniu (§ 23 a § 24). Podľa § 22 ods. 2 cit. zák. za výkon oprávnení uvedených v predchádzajúcom odseku nie sú energetické podniky povinné poskytovať náhradu. Vo vzťahu k tvrdeniu žalobcu, že predmetné ustanovenia stratili účinnosť dňom 31. decembra 1991 v súlade s § 6 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd (ďalej aj ako „Listina“), podľa ktorej zákony a iné právne predpisy musia byť uvedené do súladu s Listinou najneskôr do 31. decembra 1991, súd prvej inštancie vyslovil, že z uvedeného nevyplýva, že by malo stratiť účinnosť celé ustanovenie § 22 ods. 2 zák. č. 79/1957 Zb. a už vôbec nie celý zák. č. 79/1957 Zb., alebo zák. č. 67/1960 Zb. (obidva tieto zákony boli neskôr zrušené zákonom č. 70/1998 Z. z.). Vo vzťahu k Nálezu Ústavného súdu SR PL. ÚS 42/2015 z 12. októbra 2016, na ktorý poukázal žalobca, súd prvej inštancie konštatoval, že v tomto rozhodnutí ústavný súd rozhodol, že ustanovenia § 10 ods. 5 druhá, tretia a štvrtá veta, § 10 ods. 9, § 10 ods. 10 prvá a tretia veta a § 10 ods. 12 prvá, druhá a štvrtá veta zákona č. 657/2004 Z. z. o tepelnej energetike v znení neskorších predpisov v rozsahu, v akom sa v týchto ustanoveniach používa slovo „jednorazová“ v slovnom spojení „primeraná jednorazová náhrada“, nie sú v súlade s čl. 20 ods. 4 Ústavy Slovenskej republiky a s čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, súd prvej inštancie konštatoval, že v tomto konaní ústavný súd posudzoval nesúlad niektorých ustanovení zák. č. 657/2004 Z. z. o tepelnej energetike, ktorý sa však na prejednávanú vec nevzťahuje (jedná sa o inú oblasť predmetu úpravy). Ďalej súd prvej inštancie poukázal na to, že zák. č. 67/1960 Zb. a zák. č. 79/1957 Zb., ani zák. č. 70/1998 Z. z., ktorý tieto zákony zrušil, a ani následne prijatý zák. č. 656/2004 Z. z., ktorým bol zrušený zák. č. 70/1998 Z. z., neobsahovali osobitnú úpravu týkajúcu sa náhrady za nútené obmedzenie vlastníka pozemku v ochrannom pásme. Takáto osobitná úprava sa objavila až v zák. č. 657/2004 Z. z. (§ 10 ods. 12), ktorý sa však na predmetnú vec nevzťahuje, a potom až v zák. č. 251/2012 Z. z. Zo znenia predpisov účinných pred účinnosťou zákona č. 251/2012 Z. z. (zák. č. 79/1957 Zb., zák. č. 70/1998 Z. z., zák. č. 656/2004 Z. z.) sa dá vyvodiť, že tieto upravovali iba náhradu za obmedzenie užívania nehnuteľnosti zákonnými vecnými bremenami. Žalobca si však v konaní uplatňoval náhradu za obmedzenie vlastníckeho práva v ochrannom pásme, a to za obdobie od 1. augusta 2014 do 31. júla 2017. Celé toto obdobie spadá už do účinnosti zák. č. 251/2012 Z. z. účinného od 1.9.2012, teda podľa názoru súdu by sa mal na žalobcom uplatňovaný nárok aplikovať práve zák. č. 251/2012 Z. z. Súd prvej inštancie doplnil, že podľa § 11 ods. 12 zák. č. 251/2012 Z. z. nárok na primeranú jednorazovú náhradu si musí vlastník pozemku uplatniť u držiteľa povolenia do šiestich mesiacov odo dňa, keď sa o nútenom obmedzení užívania pozemku dozvedel, najneskôr však do jedného roka odo dňa núteného obmedzenia užívania pozemku, inak právo na primeranú jednorazovú náhradu zanikne. Takéto znenie zákona stále platí. Dospel k záveru, že ako sám žalobca uviedol, o rozsahu obmedzenia užívania pozemku sa dozvedel z listu žalovanej z 13. júna 2013, ktorý mu bol dourčený dňa 19. júna 2013. Z obsahu tohto listu vyplýva, že žalovaná v ňom žalobcu upozornila aj na existenciu ochranného pásma. Žalobca si teda mohol uplatniť nárok na náhradu za nútené obmedzenie vlastníctva do šiestich mesiacov, teda do dňa 19. decembra 2013. Žalobca si však náhradu (ktorá je predmetom tohto konania) u žalovanej uplatnil až listom z 21. júna 2017 (skoršie uplatnenie u žalovanej žalobca nepreukázal) a žalobu na súd podal až dňa 1. augusta 2017. Teda došlo k zániku jeho práva v dôsledku preklúzie. Žalobca ani neuviedol žiadne okolnosti, ktoré by mu bránili uplatniť si predmetný nárok skôr. Na preklúziu súd prihliada ex offio, avšak v danom prípade žalovaná preklúziu aj namietala. Súd prvej inštancie doplnil, že ak by aj ustanovenie § 22 ods. 2 zák. č. 79/1957 Zb. a potom ustanovenie § 9 ods. 9 zák. č. 70/1998 Z. z. a § 10 ods. 3 zák. č. 656/2004 Z. z. pokrývali aj náhradu za obmedzenie vlastníka v užívaní pozemku v ochrannom pásme, aj tak by bol nárok žalobcu už prekludovaný, vzhľadom na lehoty na uplatnenie nároku upravené v týchto ustanoveniach a prechodné ustanovenia týchto predpisov (napr. § 69a ods. 3 zák. č. 656/2004 Z. z., § 96 ods. 6 zák. č. 251/2012 Z. z.). Z toho vychádza aj doterajšia ustálená judikatúra súdov Slovenskej republiky. Vzhľadom na uvedené už nebolo potrebné zaoberať sa výškou uplatneného nároku, napriek tomu súd aspoň stručne uviedol, že ak by bol daný nárok žalobcu na uplatňovanú náhradu, bolo by potrebné pri určení výšky náhrady sa zaoberať otázkou skutočného rozsahu obmedzenia žalobcu v užívaní jeho pozemkov, keď v ochranných pásmach

v zmysle § 79 zák. č. 251/2012 Z. z. nie je vlastník pozemku úplne obmedzený vo všetkých činnostiach, dokonca v ochranných pásmach je možné aj zriaďovať stavby (§ 79 ods. 5 cit. zák.). Musel by teda žalobca preukázať konkrétny rozsah svojho obmedzenia, aby bolo možné určiť výšku náhrady, čo žalovaná v konaní aj namietala.

3. Proti uvedenému rozhodnutiu podali žalobca a žalovaná odvolanie. Krajský súd v Bratislave (ďalej aj ako „odvolací súd“) rozsudkom zo 17. septembra 2019 sp. zn. 5Co/166/2019 rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej časti týkajúcej sa veci samej potvrdil a v napadnutej časti týkajúcej sa trov konania rozsudok súdu prvej inštancie zmenil tak, že žalovanej priznal nárok na náhradu trov prvoinštančného konania v rozsahu 100 % a zároveň žalovanej priznal nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 %. Odvolací súd svoje rozhodnutie odôvodnil tým, že v súdnej veci nebolo medzi stranami sporné, že predmetné zariadenie bolo na pozemkoch žalobcu vybudované v prvej polovici roku 1998, kedy ešte žalobca nebol vlastníkom pozemkov. Oprávnenie plynárenských podnikov umiestňovať na cudzích pozemkoch plynárenské zariadenia, ako aj ochranné pásma plynárenských zariadení, vyplývali zo zák. č. 67/1960 Zb., avšak pokiaľ ide o úpravu vecných bremien a o náhradu škody odkazoval tento zákon na úpravu obsiahnutú v zák. č. 79/1957 Zb. Keďže platí zásada, že režim právneho vzťahu sa riadi podľa právnych predpisov, ktoré boli platné ku dňu ich vzniku, určenie obsahu a rozsahu oprávnení žalovanej bolo treba posúdiť podľa zákona č. 79/1957 Zb., ktorý bol účinný do 1.7.1998 a nie podľa zákona č. 251/2012 Z. z. Oprávnenia energetických podnikov a tomu zodpovedajúce obmedzenia vlastníckeho práva podľa zákona č. 79/1957 Zb. boli tzv. zákonnými vecnými bremenami, ktoré sa nezapisovali do pozemkových kníh, či katastra nehnuteľností a pôsobili automaticky ex offio. V tejto súvislosti odvolací súd poukázal na rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 4 Cdo 89/2008 z 21. decembra 2009. Vo vzťahu k otázke, či existuje povinnosť poskytnúť náhradu za obmedzenie vlastníckeho práva podľa čl. 11 ods. 2 Listiny v prípade, že k obmedzeniu došlo pred účinnosťou Listiny a vlastník nemohol v rozhodnej dobe o náhradu požiadať, odvolací súd poukázal na rozhodnutie Najvyššieho súdu Českej republiky z 10. marca 2003 sp. zn. 22 Cdo 2093/2001, kde bolo konštatované, že v takomto prípade povinnosť poskytnúť náhradu nie je, právo na náhradu za obmedzenie vzniknuté pred dňom účinnosti Listiny by musel založiť špeciálny právny predpis. „Možno argumentovať aj tým, že pokiaľ pred nadobudnutím účinnosti Listiny došlo k odňatiu vlastníckeho práva, možno jeho obnovenie (reštitúciu) alebo poskytnutie náhrady požadovať len vtedy, ak tak stanoví špeciálny predpis (tzv. reštitučné zákony). V takom prípade nemožno požadovať reštitúciu práva, prípadne poskytnutie náhrady len s odkazom na čl. 11 odst. 4 Listiny. To, čo platí pre úplné odňatie vlastníckeho práva, platí tým skôr pre jeho obmedzenie. Pokiaľ teda pred nadobudnutím účinnosti Listiny bolo na základe vtedy platného právneho predpisu právo vlastníka obmedzené, možno náhradu za toto obmedzenie poskytnúť len za podmienok stanovených právnymi predpismi, účinnými ku dňu obmedzenia, ak neustanoví špeciálny právny predpis inak.“ Odvolací súd doplnil, že Najvyšší súd Slovenskej republiky v už zmieňovanom rozhodnutí sp. zn. 4 Cdo 89/2008 z 21. decembra 2009 vo vzťahu k prechodným ustanoveniam, ktoré zachovávajú obmedzenia vzniknuté podľa predchádzajúcich predpisov rovnako uviedol, že „uvedené úpravy v prechodných ustanoveniach ...deklarovali zachovanie statusu quo ante v obmedzení užívacieho práva vlastníkov nehnuteľností dotknutých výkonom oprávnení energetických podnikov (resp. ďalších subjektov oprávnených z vecného bremena), ktoré vznikli pred účinnosťou týchto predpisov. Nezakladali však nárok na náhradu za obmedzenia vzniknuté pred ich účinnosťou, teda neobnovili „zaniknuté“ nároky na primeranú jednorazovú náhradu za obmedzenie užívacieho práva vlastníkov pozemkov. Skutočnosť, že zákonodarca nezvolil v tejto otázke reštitučný prístup, nemala za následok protiústavnosť týchto predpisov (porovnaj uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. PL. ÚS 28/05 z 28. septembra 2005 publikované v Zbierke nálezov a uznesení Ústavného súdu SR ročník 2005 pod č. 49/2005)“. Odvolací súd sa nakoniec stotožnil aj s názorom žalovanej (vzhľadom na nesporný fakt, že predmetné pozemky nadobudol žalobca na základe troch kúpnych zmlúv v rokoch 2002 až 2004), že nárok na náhradu za obmedzenie vlastníckeho práva si mohol uplatniť ten vlastník zaťaženého pozemku, ktorý túto nehnuteľnosť vlastnil v čase vzniku vecného bremena a nie je možné, aby žalobca ako ďalší nadobúdateľ už zaťaženého pozemku existujúcim vecným bremenom sa mohol úspešne domáhať finančnej náhrady za obmedzenie vlastníckeho práva. Pôvodný vlastník (s poukazom na zásadu, že nikto nemôže na druhého previesť viac práv, než má sám) totiž mohol na žalobcu previesť len vlastnícke právo k pozemkom obmedzené vecným bremenom, a žalobca tak nikdy nemohol nenadobudnúť

vlastnícke právo v plnom rozsahu, aby sa mohol domáhať náhrady za jeho obmedzenie. Požiadavka náhrady za obmedzenie vlastníckeho práva tak bola podľa odvolacieho súdu celkom nedôvodná. O nároku na náhradu trov odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa ustanovenia § 396 ods. 1 CSP v spojení s § 262 ods. 1 a § 255 ods. 1 CSP. V odvolacom konaní úspešnej žalovanej náhradu trov odvolacieho konania priznal v rozsahu 100 % s tým, že o výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením (§ 262 ods. 2 CSP).

4. Proti uvedenému rozhodnutiu odvolacieho súdu podal žalobca (ďalej ako „dovolateľ“) dovolanie. Prípustnosť dovolania odôvodnil poukazom na § 420 písm. f/ CSP a na § 421 ods. 1 písm. a/ CSP. Dovolanie odôvodnil tým, že rozhodnutie odvolacieho súdu je arbitrárne a teda nepreskúmateľné z dôvodu absencie náležitého odôvodnia vo vzťahu k existencii povinnosti poskytnúť náhradu za obmedzenie vlastníckeho práva podľa čl. 11 ods. 4 Listiny. Dovolateľ má za to, že odvolací súd sa v rámci svojho odôvodnenia s touto namietanou skutočnosťou vôbec nevyporiadal, čím malo dôjsť k porušeniu práva na spravodlivý súdny proces.

5. Žalovaná k dovolaniu uviedla, že dovolanie dovolateľa je skryté odvolanie. Má za to, že rozhodnutie odvolacieho súdu má všetky zákonné náležitosti. Navrhla, aby dovolací súd dovolanie dovolateľa v zmysle § 448 CSP zamietol.

6. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej aj „najvyšší súd“) ako súd dovolací (§ 35 CSP) po zistení, že dovolanie podala v stanovenej lehote (§ 427 ods. 1 CSP) strana zastúpená v súlade so zákonom (§ 429 ods. 1 a 2 CSP), v ktorej neprospech bolo napadnuté rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), bez nariadenia pojednávania (§ 443 CSP) dospel k záveru, že dovolanie treba odmietnuť.

7. V zmysle § 419 CSP je proti rozhodnutiu odvolacieho súdu dovolanie prípustné, ak to zákon pripúšťa. Rozhodnutia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné, sú vymenované v § 420 a § 421 CSP.

8. V zmysle § 420 CSP je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak a/ sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b/ ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu, c/ strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník, d/ v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e/ rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo f/ súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

9. Podľa § 421 ods. 1 CSP je dovolanie prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, a/ pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe odvolacieho súdu, b/ ktorá v rozhodovacej praxi odvolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo c/ je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

10. Dovolanie prípustné podľa § 420 CSP možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP). Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 CSP). Dovolanie prípustné podľa § 421 CSP možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 CSP). Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 CSP).

11. Z obsahu podaného dovolania vyplýva, že dovolateľ prípustnosť dovolania odôvodnil poukazom na § 420 písm. f/ CSP a § 421 ods. 1 písm. a/ CSP. Vo vzťahu k § 420 písm. f/ CSP namieta porušenia práva na spravodlivý súdny proces. Porušenie práva vidí v tom, že považuje rozhodnutie odvolacieho súdu za arbitrárne a nepreskúmateľné, z dôvodu absencie náležitého odôvodnia vo vzťahu k existencii povinnosti poskytnúť náhradu za obmedzenie vlastníckeho práva podľa čl. 11 ods. 4 Listiny.

12. Pod porušením práva na spravodlivý proces v zmysle § 420 písm. f/ CSP treba rozumieť nesprávny procesný postup súdu spočívajúci predovšetkým v zjavnom porušení kogentných procesných ustanovení, ktoré sa vymyká nielen zo zákonného, ale aj z ústavnoprávneho rámca, a ktoré tak zároveň znamená aj porušenie ústavou zaručených procesných práv spojených so súdnou ochranou práva. Ide napr. o právo na verejné prejednanie sporu za prítomnosti strán sporu, právo vyjadriť sa ku všetkým vykonaným dôkazom, právo na zastúpenie zvoleným zástupcom, právo na riadne odôvodnenie

rozhodnutia, na predvídateľnosť rozhodnutia, na zachovanie rovnosti strán v konaní, na relevantné konanie súdu spojené so zákazom svojvoľného postupu a so zákazom denegatio iustitiae (odmietnutie spravodlivosti).

13. V súvislosti s uvedenou námietkou arbitrárnosti rozhodnutia odvolacieho súdu, dovolací súd v tomto smere odkazuje na stanovisko najvyššieho súdu publikované v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky pod R 2/2016, ktoré je aktuálne a pre súdnu prax použiteľné aj po 1. júli 2016, ktorého právna veta znie: „Nepreskúmateľnosť rozhodnutia zakladá inú vadu konania v zmysle § 241 ods. 2 písm. b/ Občianskeho súdneho poriadku. Výnimočne, keď písomné vyhotovenie rozhodnutia neobsahuje zásadné vysvetlenie dôvodov podstatných pre rozhodnutie súdu, môže ísť o skutočnosť, ktorá zakladá prípustnosť dovolania podľa § 237 ods. 1 písm. f/ Občianskeho súdneho poriadku.“ Dovolací súd pripomína, že právo na určitú kvalitu súdneho konania, ktorej súčasťou je aj právo účastníka na dostatočné odôvodnenie súdneho rozhodnutia, je jedným z aspektov práva na spravodlivý proces. Účelom odôvodnenia rozhodnutia je vysvetliť postup súdu a dôvody jeho rozhodnutia. Odôvodnenie rozhodnutia odvolacieho súdu navyše musí byť aj dostatočným podkladom pre uskutočnenie prieskumu v dovolacom konaní. Ak rozhodnutie odvolacieho súdu neobsahuje náležitosti uvedené v § 393 CSP, je nepreskúmateľné. Právo na riadne odôvodnenie súdneho rozhodnutia patrí medzi základné atribúty spravodlivého súdneho procesu, ktorá skutočnosť jednoznačne vyplýva z ustálenej judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva. Z judikatúry tohto súdu vyplýva, že na taký argument strany sporu, ktorý je pre rozhodnutie podstatný a rozhodujúci, sa vždy vyžaduje špecifická odpoveď (Ruiz Torija c. Španielsko z 9. decembra 1994, séria A, č. 303-A, s. 12, Hiro Balani c. Španielsko z 9. decembra 1994, séria A, č. 303-B; Georgiadis c. Grécko z 29. mája 1997; Higgins c. Francúzsko z 19. februára 1998). Podľa konštantnej judikatúry Ústavného súdu SR (IV. ÚS 115/03, III. ÚS 209/04) „súčasťou obsahu základného práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy SR je aj právo účastníka na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany; t. j. s uplatnením nárokov a obranou proti takémuto uplatneniu“.

14. Po preskúmaní veci dovolací súd dospel k záveru, že v danom prípade obsah spisu nedáva žiadny podklad pre uplatnenie druhej vety stanoviska R 2/2016, ktorá predstavuje krajnú výnimku z prvej vety a týka sa výlučne len celkom ojedinelých (extrémnych) prípadov, ktoré majú znaky relevantné aj podľa judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva (pozri napríklad Sutyazhnik proti Rusku, rozsudok z roku 2009, prípadne Ryabykh proti Rusku z roku 2003). V súvislosti s dovolacou námietkou týkajúcou sa nepreskúmateľnosti treba pripomenúť, že konanie pred súdom prvej inštancie a odvolacím súdom tvorí jeden celok a určujúca spätosť rozhodnutia odvolacieho súdu s potvrdzovaným rozhodnutím vytvára ich organickú jednotu, v dôsledku čoho ich treba chápať ako celok. Dovolací súd uvádza, že ako je uvedené v odôvodnení rozhodnutia odvolacieho súdu, odvolací súd okrem príslušných zákonných ustanovení poukázal aj na rozhodnutie Najvyššieho súdu Českej republiky z 10. marca 2003 sp. zn. 22 Cdo 2093/2001, kde bolo konštatované, že v takomto prípade povinnosť poskytnúť náhradu nie je, právo na náhradu za obmedzenie vzniknuté pred dňom účinnosti Listiny by musel založiť špeciálny právny predpis. „Možno argumentovať aj tým, že pokiaľ pred nadobudnutím účinnosti Listiny došlo k odňatiu vlastníckeho práva, možno jeho obnovenie (reštitúciu) alebo poskytnutie náhrady požadovať len vtedy, ak tak stanoví špeciálny predpis (tzv. reštitučné zákony). V takom prípade nemožno požadovať reštitúciu práva, prípadne poskytnutie náhrady len s odkazom na čl. 11 ods. 4 Listiny. To, čo platí pre úplné odňatie vlastníckeho práva, platí tým skôr pre jeho obmedzenie. Pokiaľ teda pred nadobudnutím účinnosti Listiny bolo na základe vtedy platného právneho predpisu právo vlastníka obmedzené, možno náhradu za toto obmedzenie poskytnúť len za podmienok stanovených právnymi predpismi, účinnými ku dňu obmedzenia, ak neustanoví špeciálny právny predpis inak.“ Odvolací súd doplnil, že Najvyšší súd Slovenskej republiky v rozhodnutí sp. zn. 4 Cdo 89/2008 z 21. decembra 2009 vo vzťahu k prechodným ustanoveniam, ktoré zachovávajú obmedzenia vzniknuté podľa predchádzajúcich predpisov rovnako uviedol, že „uvedené úpravy v prechodných ustanoveniach ...deklarovali zachovanie statusu quo ante v obmedzení užívacieho práva vlastníkov nehnuteľností dotknutých výkonom oprávnení energetických podnikov (resp. ďalších subjektov oprávnených z vecného bremena), ktoré vznikli pred účinnosťou týchto predpisov. Nezakladali však nárok na náhradu za obmedzenia vzniknuté pred ich účinnosťou, teda neobnovili „zaniknuté“ nároky na primeranú jednorazovú náhradu za obmedzenie užívacieho práva vlastníkov pozemkov. Skutočnosť, že zákonodarca nezvolil v tejto otázke reštitučný

prístup, nemala za následok protiústavnosť týchto predpisov (porovnaj uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. PL. ÚS 28/05 z 28. septembra 2005 publikované v Zbierke nálezov a uznesení Ústavného súdu SR ročník 2005 pod č. 49/2005)“. Taktiež odvolací súd riadne odôvodnil rozhodnutie o trovách konania.

15. Vzhľadom na uvedené dovolací súd konštatuje, že obsah spisu, ako aj obsah odôvodnenia rozhodnutia odvolacieho súdu nedáva podklad pre záver, že odvolací súd svoje rozhodnutie náležite neodôvodnil. Za procesnú vadu konania podľa § 420 písm. f/ CSP nemožno považovať to, že odvolací súd neodôvodnil svoje rozhodnutie podľa predstáv dovolateľa.

16. Vo vzťahu k námietke vyplývajúcej z nesprávneho právneho posúdenia dovolací súd uvádza, že v dovolaní, ktorého prípustnosť sa vyvodzuje z § 421 ods. 1 písm. a/ CSP, by mal dovolateľ: a/ konkretizovať právnu otázku riešenú odvolacím súdom a uviesť, ako ju riešil odvolací súd, b/ vysvetliť (a označením konkrétneho rozhodnutia najvyššieho súdu doložiť), v čom sa riešenie právnej otázky odvolacím súdom odklonilo od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu, c/ uviesť, ako mala byť táto otázka správne riešená. Sama polemika dovolateľa s právnymi závermi odvolacieho súdu, prosté spochybňovanie správnosti jeho rozhodnutia alebo len kritika toho, ako odvolací súd pristupoval k riešeniu právnej otázky, významovo nezodpovedajú kritériu uvedenému v § 421 ods. 1 písm. a/ CSP.

17. Dovolací súd uvádza, že v danom prípade dovolateľ v dovolaní uviedol všeobecnú charakteristiku nesprávnosti rozhodnutia odvolacieho súdu. Dovolateľ v úvode svojho dovolania v paragrafovom znení poukázal na § 421 ods. 1 písm. a/ CSP, avšak textovo poukázal na námietku vyplývajúcu z § 421 ods. 1 písm. b/ CSP. Polemizovaním v rámci dovolania síce predostrel formu otázok (č. l. 394), avšak ako sám uviedol, jedná sa o otázky, prostredníctvom ktorých vyzdvihol namietané nedostatky arbitrárnosti a teda námietky vyplývajúcej z § 420 písm. f/ CSP. Nekonkretizoval tak dovolaciu otázku spôsobom vyplývajúcim z § 421 ods. 1 písm. a/ CSP.

18. Pokiaľ dovolateľ v takom dovolaní nevymedzí právnu otázku a neoznačí ustálenú rozhodovaciu prax dovolacieho súdu, od ktorej sa podľa jeho názoru odvolací súd odklonil, dovolací súd nemôže svoje rozhodnutie založiť na domnienkach (predpokladoch) o tom, ktorú otázku a ktorý judikát, stanovisko alebo rozhodnutie mal dovolateľ na mysli; v opačnom prípade by jeho rozhodnutie mohlo minúť zákonom určený cieľ. V prípade absencie vymedzenia právnej otázky a nekonkretizovania podstaty odklonu od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu nemôže ale najvyšší súd pristúpiť ani k posudzovaniu všetkých procesnoprávných a hmotnoprávných otázok, ktoré pred ním riešili prvoinštančný a odvolací súd a v súvislosti s tým ani vyhľadávať všetky (do úvahy prichádzajúce) rozhodnutia dovolacieho súdu, ktoré sa týkajú danej problematiky.

19. Zhrnúc uvedené dovolací súd uvádza, že žalobca v dovolaní zákonným spôsobom nevymedzil právnu otázku, od ktorej záviselo rozhodnutie odvolacieho súdu a následne malo zakladať nesprávne právne posúdenie veci. Bez uvedeného nemôže najvyšší súd pristúpiť k posúdeniu prípustnosti dovolania a v súvislosti s tým „suplovať“ aktivitu dovolateľa; v opačnom prípade by dovolací súd uskutočnil procesne neprípustný dovolací prieskum priečiaci sa účelu ustanovenia § 421 ods. 1 CSP. Je tak nepochybné, že v dovolaní absentuje zákonom požadovaná náležitosť - dovolacie dôvody v ňom nie sú vymedzené spôsobom uvedeným v § 432 CSP. Absenciu uvedeného považuje CSP za dôvod pre odmietnutie dovolania pre neprípustnosť.

20. Vzhľadom na uvedené, nakoľko dovolanie dovolateľa vyplývajúce z § 420 písm. f/ CSP a z § 421 ods. 1 písm. a/ CSP nie je dôvodné, dovolaciemu súdu neostávalo iné, ako dovolanie ako procesne neprípustné podľa § 447 písm. c/ CSP odmietnuť.

21. Najvyšší súd rozhodnutie o nároku na náhradu trov konania o dovolaní neodôvodňuje (§ 451 ods. 3 veta druhá CSP).

22. Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.